

KRONİK BÖBREK YETERSİZLİĞİ OLAN HASTALARDA ENFEKSİYON HASTALIKLARI VE (HASTA VE BİRİM) KORUNMA ÖNLEMLERİ

Ayşegül ÇELİK¹

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- ▶ Kronik böbrek yetersizliği hastalarında enfeksiyonların görülmesine katkıda bulunan faktörleri tanımlama
- ▶ Kronik böbrek yetersizliği hastalarında karşılaşılan enfeksiyon hastalıklarını açıklama
- ▶ Kronik böbrek yetersizliği olan hastalarda enfeksiyonlardan korunma stratejilerini sıralama
- ▶ Diyaliz ünitesinde uygulanması önerilen enfeksiyon kontrol önlemlerini kavrama

GİRİŞ

Son yıllarda kronik böbrek yetersizliği (KBY)'nin bakım yönetiminde büyük ilerlemeler kaydedilmiş olmasına rağmen, hastalığa bağlı mortalite ve morbidite oranları yüksek oranlarda seyretmektedir. Bunun nedeni ise çoğunlukla, KBY'li hastaların hastalık sürecinde sıklıkla karşılaştığı kardiyovasküler sorunlar ve enfeksiyonlardır. Yapılan epidemiyolojik çalışmalarda, hafif ve orta dereceli kronik böbrek hastalıklarının bile enfeksiyon riskini önemli ölçüde artırdığı gösterilmiştir (1).

KBY'de azalmış böbrek fonksiyonları ve hastalığın derecesiyle ilişkili olarak enfeksiyonların insidansında artış söz konusudur. Tahmini glomerüler filtrasyon hızı (eGFR)'nda görülen azalmanın tüm enfeksiyon tiple-

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Onkoloji Hemşireliği AD., aysegul.celik@bakircay.edu.tr

KAYNAKLAR

1. Dalrymple LS, Go AS. Epidemiology of acute infections among patients with chronic kidney disease. *Clin J Am Soc Nephrol*. 2008 Sep;3(5):1487-93.
2. Ishigami J, Matsushita K. Clinical epidemiology of infectious disease among patients with chronic kidney disease. *Clin Exp Nephrol*. 2019 Apr;23(4):437-447.
3. Saran R, Robinson B, Abbott KC, et al. US Renal Data System 2016 Annual Data Report: Epidemiology of Kidney Disease in the United States. *Am J Kidney Dis*. 2017;69(3 Suppl 1):A7-A8.
4. McDonald HI, Thomas SL, Millett ERC, Nitsch D. CKD and the Risk of Acute, Community-Acquired Infections Among Older People With Diabetes Mellitus: A Retrospective Cohort Study Using Electronic Health Records. *Am J Kidney Dis*. 2015;66(1):60-8 (3).
5. Xie Y, Bowe B, Xian H, et al. Rate of Kidney Function Decline and Risk of Hospitalizations in Stage 3A CKD. *Clin J Am Soc Nephrol*. 2015;10(11):1946-55.
6. Tamadon MR. Immunity and chronic kidney disease. *Immunopathol Persa*. 2016;2(2):e16.
7. Imig JD, Ryan MJ. Immune and inflammatory role in renal disease. *Compr Physiol*. 2013;3:957-76.
8. Vanholder R, Dhondt A. Çeviri: Koç M. Diyaliz hastalarında enfeksiyon ve konakçıl savunma. Nissenson AR, Fine RN. Çeviri editörü: Akoğlu E. Klinik Diyaliz, Ankara, Güneş Tıp Kitapevleri, 2009, 515-532.
9. Kessler M, Hoen B, Mayeux D, et al. Bacteremia in patients on chronic hemodialysis. A multicenter prospective survey. *Nephron*. 1993;64(1):95-100.
10. Eddi R, Malik MN, Shakov R, et al. Chronic kidney disease as a risk factor for Clostridium difficile infection. *Nephrology (Carlton)*. 2010 Jun;15(4):471-5.
11. Malhotra V, Beniwal P, Pursnani L, Infections in chronic kidney disease, *Clinical Queries: Nephrology*, 2012;1 (4): 253-258.
12. Lentino JR, Baddour LM, Wray M, et al. Staphylococcus aureus and other bacteremias in hemodialysis patients: antibiotic therapy and surgical removal of access site. *Infection*. 2000;28(6):355-60.
13. Lentino JR, Baddour LM, Wray M, et al. Staphylococcus aureus and other bacteremias in hemodialysis patients: antibiotic therapy and surgical removal of access site. *Infection*. 2000;28(6):355-60.
14. Ma BM, Yap DYH, Yip TPS et al. Vaccination in patients with chronic kidney disease-Review of current recommendations and recent advances. *Nephrology (Carlton)*. 2021 Jan;26(1):5-11.
15. Da Silva EN, Baker A, Alshekaili J, et al. A randomized trial of serological and cellular responses to hepatitis B vaccination in chronic kidney disease. *PLoS One*. 2018;13(10):e0204477.
16. KDIGO. KDIGO 2012 clinical practice guideline for the evaluation and management of chronic kidney disease. *Kidney Int*. 2013;Supplement 3:1-150.
17. Türkiye Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (EKMUD), Erişkin Bağışıklama Rehberi Çalışma Grubu-Erişkin Bağışıklama Rehberi. 2019.
18. Reddy S, Chitturi C, Yee J. Vaccination in Chronic Kidney Disease. *Adv Chronic Kidney Dis*. 2019;26(1):72-8.

• DİYALİZ PRATIĞİNDE TEMEL BİLGİ VE UYGULAMALAR

19. Reddy S, Chitturi C, Yee J. Vaccination in Chronic Kidney Disease. *Adv Chronic Kidney Dis.* 2019;26(1):72-8.
20. Yousaf F, Gandham S, Galler M, et al. Systematic review of the efficacy and safety of intradermal versus intramuscular hepatitis B vaccination in end-stage renal disease population unresponsive to primary vaccination series. *Ren Fail.* 2015 Aug;37(7):1080-8.
21. Wada J, Makino H. Innate immunity in diabetes and diabetic nephropathy. *Nature Rev Nephrol.* 2016;12:13-26.
22. Kuruüzüm Z. Diyaliz ünitesi ve enfeksiyon önlemleri. Yüce A, Çakır N. Hastane Enfeksiyonları, İzmir, İzmir Güven Kitapevi, 2009.
23. Levey AS, Becker C, Inker LA. Glomerular filtration rate and albuminuria for detection and staging of acute and chronic kidney disease in adults: a systematic review. *JAMA.* 2015;313(8):837-46